

EXTRAS
din procesul-verbal al ședinței Colegiului Ministerului Finanțelor

nr. 3/1

din 20 februarie 2014

*Privind rezultatele activității
Ministerului Finanțelor pe parcursul
anului 2013 și direcțiile de
activitate pentru anul 2014*

Audiind și examinînd informația privind rezultatele activității Ministerului Finanțelor pe parcursul anului 2013, Colegiul Ministerului Finanțelor constată că în perioada de referință au fost întreprinse un șir de măsuri și acțiuni orientate spre atingerea obiectivelor și realizarea misiunii.

Măsurile de politică fiscală realizate pe parcursul anului 2013 au vizat sporirea veniturilor la buget și simplificarea administrării fiscale, relaxarea agenților economici în aspect de desfășurare a activității, diminuarea proporțiilor de evaziune fiscală și vamală.

De rînd cu aceasta, pe parcursul 2013 au fost formulate și adoptate măsurile de politică fiscală și vamală, cu punerea în aplicare a acestora din 2014. Măsurile cu impact esențial asupra părții de venituri constau în: menținerea sistemului progresiv de impozitare a veniturilor cetățenilor, concomitent cu majorarea tranșelor de venit impozabil, scutirii anuale personale, scutirii anuale personale majore și a scutirii anuale pentru persoanele întreținute la rata inflației prognozată pentru 2014; introducerea scutirilor de TVA și/sau taxe vamale la import la unele mărfuri; ajutarea, indexarea, modificarea a cotelor accizelor pentru unele mărfuri sau produse.

Ținînd cont de evoluțiile economice din anul 2013, mersul executării bugetului și necesitățile prioritizării programelor de cheltuieli, cu încadrarea acestora în estimările actualizate ale cadrului de resurse, au fost elaborate și prezentate Guvernului propuneri pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2013, astfel fiind evitate blocajele financiare în sistemul bugetar.

Ca urmare a eforturilor depuse, rezultatele preliminare ale exercițiului bugetar pe anul 2013 arată că, veniturile și cheltuielile bugetului public național sunt în creștere, comparativ cu anul 2012, cu 3378,2 mil.lei (10,1%) și 3299,6 mil.lei (9,3%), respectiv. Totodată, comparativ cu prevederile bugetare pe 2013, executarea acestora a fost, respectiv, la nivel de 99,6% și 96,4 %. Deficitul bugetului public național a constituit 1,8% din PIB, cu 0,3 p.p. mai puțin față de 2012.

Referitor la bugetul de stat, e de menționat, că în anul de referință, comparativ cu anul 2012, la acest buget au fost acumulate venituri mai mult cu 2345,8 mil. lei (11,7%) și efectuate mai multe cheltuieli cu 2226,5 mil. lei (10,3%). Totodată, comparativ cu prevederile bugetare pe 2013, executarea acestora a fost, respectiv, la nivel de 99,5% și 97,4 %. Deficitul bugetului de stat a constituit 73,6% față de cel prevăzut prin Legea bugetului de stat pe anul 2013 (cu modificările și completările ulterioare).

Conform datelor privind PIB-ul estimat pentru anul 2013, ponderea datoriei de stat în PIB la situația din 31 decembrie 2013 a constituit 24,1%, înregistrând, practic același nivel ca și în perioada similară a anului 2012.

De rînd cu aceasta a fost evitată creșterea arieratelor la cheltuieli în sistemul bugetar.

Pe lângă cele menționate, în anul 2013 a fost consolidat cadrul de politici publice prin aprobarea Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice 2013-2020 și a Programului de dezvoltare a controlului financiar public intern.

Dezvoltarea și consolidarea cadrului normativ a urmărit scopul promovării unor reforme care, în consecință, ar contribui la realizarea obiectivelor generale ale Ministerului Finanțelor. Astfel, pe parcursul anului 2013 de către Ministerul Finanțelor au fost elaborate 158 decizii, dintre care 136 au fost adoptate.

Pe parcursul anului 2013, a fost întreprinse acțiuni întru promovarea în Parlament a proiectului legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, în lectură a două. Totodată, ca urmare a unor circumstanțe legate de întârzierile în crearea unui nou sistem informațional de management financiar, precum și a unor comentarii ale FMI, referitoare regulilor bugetar-fiscale, în special în partea ce se referă la nivelul deficitului bugetar, promovarea respectivului proiect de lege în lectură finală a fost amînată.

În anul 2013 s-a dispus realizarea celor mai urgente acțiuni, care să stabilească cadrul sistemului de finanțare a APL și care să fie implementate cu prioritate, asigurînd reformarea sistemului de transferuri și impozite partajate, statuarea acestuia pe baze obiective și previzibile, cu separarea bugetelor APL de nivelul întâi și nivelul al doilea, pentru a asigura un nivel cel puțin minim de servicii, cu condiția că sistemul să nu descurajeze efortul fiscal propriu și utilizarea rațională a resurselor.

Astfel, pentru realizarea Strategiei naționale de descentralizare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015, s-a reușit promovarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal), care la 1 noiembrie 2013 a fost adoptat în lectură finală de către Parlament. Acesta prevede un nou sistem de

formare a bugetelor unităților administrativ-teritoriale cu aplicarea de la 1 ianuarie 2015. Totodată, de la 1 ianuarie 2014, sistemul în cauză este pilotat în 4 UAT (raioanele Basarabeasca, Ocnița, Rîșcani și municipiul Chișinău).

În domeniul administrării fiscale, activitățile au fost orientate spre implementarea unor valori noi ceea ce presupune axarea eforturilor pe metode de educare și instruire atât a cetățenilor, cât și a colaboratorilor fiscali, majorarea transparenței în activitate, tratament egal al contribuabililor, relație de calitate superioară cu cetățenii, servicii adaptate nevoilor acestora, profesionalism și corectitudine în relația cu mediul de afaceri și cu societatea. S-au întreprins măsuri de perfecționare și simplificare a procedurilor fiscale și lărgirii spectrului de servicii prestate, inclusiv electronice.

Astfel, pe parcursul anului 2013, au fost implementate 4 sisteme informaționale automatizate care contribuie esențial la optimizarea procesului de gestiune și procesare a datelor cu caracter fiscal, facilitarea schimbului de informații și documente între contribuabili și Serviciul fiscal de stat (SFS), între SFS și autoritățile publice, care accesează resursele informaționale fiscale, etc.

Identificarea agenților economici cu risc sporit de evaziune fiscală, stabilirea instrumentelor necesare a fi aplicate, asigurarea aplicării eficiente a acestora a constituit una din liniile directorii ale SFS.

Pe parcursul anului 2013, au fost instituite și/sau prelungită activitatea a 2472 posturi fiscale la agenți economici, care au fost selectați conform criteriilor de activitate sectorială, precum și la întreprinderi cu risc sporit de documentare a tranzacțiilor fictive și comiterea eventualelor fraude fiscale.

Activitățile în domeniul administrării vamale au urmărit atingerea obiectivelor strategice: simplificarea procedurilor vamale și eficientizarea controlului vamal. Astfel, dacă în 2010 de procedurile simplificate au beneficiat 4 companii, actualmente beneficiază 60 de companii, ceea ce constituie circa 15% din totalul declarațiilor vamale. Lista simplificărilor vamale acordate include: traversarea frontierei vamale în regim prioritar, pe o linie specială pentru agenții economici autorizați; reducerea numărului de controale fizice; reducerea numărului de acte prezentate la vămuirea mărfurilor; efectuarea vămuirii în mod prioritar; posibilitatea vămuirii mărfurilor, în zilele de odihnă și în afara orelor de program; exonerarea de la controlul vamal nedistructiv.

Pe parcursul anului 2013 au fost întreprinse măsuri de liberalizare a exportului, în special prin acordarea posibilității declarării exportului direct la postul vamal de frontieră sau la orice post vamal intern din raza localității, excluderea necesității completării declarației vamale de tranzit, extinderea programului de muncă a posturilor vamale, reducerea duratei de vămuire pe culoarul verde prin stabilirea termenului maxim de 20 minute. Noile proceduri de simplificare a formalităților vamale promovate au avut un impact pozitiv asupra participanților la comerțul exterior și prin reducerea timpului și costurilor aferente suportate de operatorii economici, reducerea numărului de acte vamale ce urmează a fi perfectate la import/export/tranzit, precum și minimizarea contactului direct

între lucrătorul vamal și declarant, un factor decisiv în contextul măsurilor anticorupționale.

În decembrie 2013 Serviciul Vamal a obținut Certificatul de conformitate standardului internațional ISO 9001:2008 în domeniul sistemelor de management al calității.

Ca urmare a activităților întreprinse, comparativ cu situația din 31 decembrie 2012, restanțele la bugetul public național s-au diminuat cu 248,1 mil. lei sau cu 16,1%.

În domeniul achizițiilor publice accentul a fost pus pe îmbunătățirea sistemului de achiziții publice și asigurarea transparenței procedurilor de achiziții publice prin menținerea paginii oficiale (www.tender.gov.md), editarea și modificarea conținutului Buletinului Achizițiilor Publice și prin desfășurarea întrunirilor, meselor rotunde, atelierelor de lucru.

Analizând informația privind numărul total al contractelor încheiate în rezultatul tuturor procedurilor de achiziție publică, se atestă că în perioada anului 2013 de către autoritățile contractante au fost realizate proceduri de achiziții publice în valoare totală de 9378 mil. lei, cu 3500 mil. lei mai mult decât în perioada anului 2012, ceea ce reprezintă o creștere de 59,5%.

Totodată, în anul 2013 se atestă o tendință pozitivă de creștere a ponderii achizițiilor publice realizate prin procedurile anunțate în Buletinul Achizițiilor Publice, și anume 86,8% din volumul total al achizițiilor publice față de 85,2% în anul 2012.

Întru perfecționarea organizării și desfășurării activității de inspectare, precum și asigurarea calității materialelor de inspectare și a realizării rezultatelor de către Inspekția financiară au fost elaborate, aprobate și puse în aplicare metodologiile privind efectuarea inspectărilor (controalelor) financiare în domeniile învățământului, culturii, științei și sportului, ocrotirii sănătății și protecției sociale, justiției, ordinii, publice și apărarea statului, elaborării și execuției bugetelor și gestionarea patrimoniului UAT, precum și în sectorul real al economiei naționale – întreprinderi de stat și societăți comerciale cu cotă – parte a statului

Acestea au permis efectuarea inspectărilor mai calitative în paralel cu stabilirea unei conlucrări fructuoase cu ministerele de resort și organele APL, organele de drept și serviciile desconcentrate, prin organizarea sistemică a unor ședințe de comunicare a rezultatelor constatate, seminare și mese rotunde în scopul înlăturării încălcărilor și reparării prejudiciului cauzat statului.

Ținând cont de informațiile prezentate, Colegiul Ministerului Finanțelor
h o t ă r ă ș t e :

1. Se ia act de informația privind rezultatele activității Ministerului Finanțelor pe parcursul anului 2013 (se anexează).

2. Se consideră drept obiectivele primordiale ale Ministerului Finanțelor pentru anul 2014:

- asigurarea alocării resurselor financiare publice în strânsă corelare cu prioritățile de politici în perspectiva pe termen mediu, precum și sporirea eficacității și transparenței bugetare;

- promovarea politicii fiscale orientate spre creșterea economică durabilă/incluzivă și a politicii vamale orientate spre facilitarea comerțului exterior, întărirea competitivității agenților economici, asigurarea securității vamale la frontieră, simplificarea și armonizarea legislației fiscale și vamale naționale cu cea comunitară;

- asigurarea stabilității, previzibilității și transparenței politicilor de administrare fiscală și vamală;

- optimizarea sistemului de achiziții publice prin armonizarea legislației naționale la aquis-ul comunitar;

- dezvoltarea cadrului legal, normativ și instituțional corespunzător principiilor descentralizării, asigurării democrației și autonomiei locale;

- promovarea unui grad avansat de răspundere managerială în utilizarea fondurilor publice din Republica Moldova;

- asigurarea unui sistem de inspectare financiară performant, orientat spre examinarea semnalelor privind eventualele iregularități în gestionarea conformă a finanțelor și bunurilor publice și verificarea oportună a domeniilor cu riscuri sporite de fraude în scopul identificării acestora.

3. Subdiviziunile Ministerului Finanțelor și autoritățile administrative din subordinea Ministerului Finanțelor vor întreprinde măsurile ce se impun pentru asigurarea atingerii obiectivelor Ministerului Finanțelor.

Anatol ARAPU
Ministrul finanțelor,
Președintele Colegiului